

دوره نهم تقابلیه

جلسه ۸

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(چون مذاکرات اول از دستور)

۵ اردیبهشت ماه ۱۳۱۲ - ۲۹ ذی حجه ۱۳۵۱

شماره مسلسل: ۵۵۳

قیمت اشتراك } سالانه، خارجه ۱۲۰۰ ریال
داغله، ۱۰۰۰ ریال
تک شماره: یک ریال

مطبعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه پنجم اردیبهشت ماه ۱۳۱۲ هـ (۲۹ ذی حجه ۱۳۵۱)

فهرست مذاکرات

(۲) موقع دستور جلسه چند - ختم جلسه

(۱) تصویب صورت مجلس
(۲) شور و تصویب لایحه اعتبار راه آهن و مخارج کارخانه سیمان

(مجلس دو ساعت قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید)

صورت مجلس روز شنبه دوم اردیبهشت ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

رئیس - عین ماده واحده پیشنهادی دولت قرائت میسرود:
ساحت محترم مجلس شورای ملی - نظر باینکه برای
مخارج دو ماه فروردین و اردیبهشت ۱۳۱۲ قسمتهای
مختلف راه آهن و مخارج یکساله مؤسسه سیمان سازی
وجوهی مورد احتیاج وزارت طرق و شوارع می باشد
لذا ماده واحده ذیل بقید فوریت تقدیم و تقاضای تصویب
آن می شود.

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است برای مخارج
دو ماه فروردین و اردیبهشت ۱۳۱۲ قسمتهای مختلفه
راه آهن و مخارج یکساله ۱۳۱۲ کارخانه سیمان سازی
مبلغ سی میلیون ریال از محل عایدات انحصار قد و

(۱ - تصویب صورت مجلس)

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (گفتند - خبر)
صورت مجلس تصویب شد .

(۲ - شور و تصویب لایحه اعتبار راه آهن و مخارج
کارخانه سیمان)

رئیس - خبر کبیون بودجه راجع باعتبار برای راه آهن
خبر کبیون

کبیون بودجه لایحه نمره ۱۹۸۱ وزارت طرق راجع
باعتبار سی میلیون ریال مخارج دو ماهه راه آهن و کارخانه
سیمان سازی را با حضور آقای وزیر طرق مطرح نموده
بالاخره بالایحه مزبور موافقت رایینک عین ماده واحده
پیشنهادی را برای تصویب مجلس مقدس پیشنهاد می نماید

عین مذاکرات مشروح هشتمین جلسه از دوره نهم تقویمیه (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

دائرة تدوین و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه قبل که ضمن صورت مجلس خوانده شده است:

غائبین بی اجازه - آقایان : استقبالی - طباطبائی رکبلی - جیدی - طباطبائی برزجرندی - کورس - دیر - مهرابی
همدل - سگوند

در آندکلی بی اجازه - آقایان : حاج ابن - بلوانی - برنس آقا و هابزاده - مسعود عینی

شکر و جای بوزارت طرق و شوارع پرداخت و احتساب نماید.

رئیس - آقای طباطبائی دینا

طباطبائی دینا - راه آهن از مدتی با بنظر طرف در مملکت شروع شده است هیچ وقت هم بدین کار ریش نیامده است پیشترتهال هم کرده است ولی مناسبتاً در این پیشرفت بکفندی تأخیر شده اگرچه در مواقع خودش دولت اقدامات جدی کرده و مجلس هم در موقع از مساعدت مضایقه نداشته است اعتبار اینکه دولت آورده همه را تصویب کرده و البته این بطور حرکت نیاز جهت قصور دولت بوده متها می توان گفت بواسطه اینکه اصول راه آهن در مملکت سابقاً نداشته و رسائی هم چندان نبوده این است که بکفندی بطی ریش رفته است در موفقی هم که این لایحه مطرح می شود البته تمام آقایان نمایندگان موافقت راه آهن شروع شده در مملکت و بنده عقیده مند هستم که آقای وزیر طرق در صورت امکان يك توضیحات مفصلی در این باب بدهند.

آنچه ما اطلاع داریم ناپحال اقداماتی دولت کرده ولی این اقدامات حقیقتاً يك مرحله امتحان و آزمایش بوده است و نتیجه مطلوبه از این اقدامات بدست نیاورده ایم فعلاً آنچه از خارج می شنوم دولت بایک هیئت اروپایی وارد مذاکره شده و يك قرارداد عالی در این باب بسته اند که بالاخره راه جنوب در ظرف شش سال و راه شمال را در چهار سال آن کمپانی تمام کند و البته این قرارداد در موقع خودش صحیح است و بی مجلس هم اطلاع خواهند داد بنده می خواستم آقای وزیر طرق اولاً در این باب يك توضیحات بیشتری در مجلس بدهند و بعد هم بنده می خواستم این را هم مخصوصاً توضیح بدهند که برای تمام نام راه آهن چه مبلغی در نظر گرفته شده فعلاً و در ظرف این مدت شش سال هم محل مخارج راه آهن که عایدات قند و شکر و جای باشد آیا کافی هست برای این مخارج ریش بینی شده یا خیر؟ چون دولت ما حقیقتاً امروز دولت عملی است دولت حرف که نیست حالا که قراردادی بایک هیئت اروپایی می بندد بنده عقیده ام این است که بدو باید مخارج تمام تمام

لازم دارد که از این مناطق مشکل دربرود از شاهي به گدوك آروز كوه که آقایان اغلب به از ندران مسافرت فرموده اند و دیده اند که همه اش در دده های سخت و کوهها و در ارتفاعات مشکل است و تمام این قسمت هم حالا در تحت ساختمان است متها البته طول دارد که با آن دقایق و تزیینات آبی بانام برسد مقدار زیادش توط است و البته کار نوبل يك کاری نیست که خیلی سرعت ریش برود یعنی وقت خودش را لازم دارد هم بطور در قسمت جنوب از صالح آباد تا بحرین که قریب دو بیست کیلومتر راه است این هم يك نقطه خیلی مشکلی است که متجاوز از بیست کیلومترش توط است و دردهای مشکلی است که ساختمانش بایستی از روی دقت شود در قسمت صالح آباد بشمال پنجاه کیلومتر الا ندر تحت ساختمان است که عنقریب این پنجاه کیلومتر تمام میشود و از شاهي بطرف آروز کوه پیش از پنجاه کیلومتر یعنی قریب ۷۰ کیلومتر تحت ساختمان است ولی قسمتهای سختی است که البته اینها همه با هم کار میشود یکمندی طول دارد که تمام شود توط های زیادی هم دارد در آن قسمت که لا آن تا اندازه تمام شده است و مشول رابل گذاری هستند از شاهي بطرف آروز کوه و البته بتدریج که ساختمان تمام می شود کم کم زمین گذاری هم تمام می شود بنده تصور میکنم که همین نظری که آقا فرمودند که این تصمیم گرفته شده است برای ساختن راه آهن و بهتر این است که تسریع شود همین نظر بود که دولت وضع اداره ساختمانی را لازم دانست تغییر بدهد یعنی بجای اینکه خودمان اداره تشکیل بدهیم برای ساختمان مهندس استخدام کنیم محاسب نگاه داریم خرج آمد و رفت بدهیم و متصل تمام لوازمی که برای يك اداره ضرورت دارد برای راه آهن درست کنیم يك قسمت در شمال و يك قسمت در جنوب همه اینها را يك جا در نظر گرفتیم که يك نواخت و يك شکل بشود و این اداره یعنی تشکیلاتش را واگذار کردیم يك هیئتی که آماده و مجهز است برای این کار و البته سهلتر و عملی تر و باصرف تر می تواند کار کند و دیگر این مخارج اداری بعهده دولت نبوده یعنی در مقابل این حق الزحمه به آن هیئت بدهد و اصل منظور و فلسفه

این تغییر وضع همان نظریست که فرمودند برای اینکه کار سریعتر بشود و حتی الامکان باصرف تر بشود اما در اصل طرز عمل آنها اساساً با این هیئت تعیین شده است که این هیئت چه جور اداره کند عمل ساختمان را و بعد هم قرار شده است بطور مناقصه و مقاطعه باشد نداینکه خود دولت عمل بگذارد و با عمل روزمزدی این کار ساختمانی را انجام بدهد که هیچ صرفه نیست بلکه تحت نظر این تشکیلات اداری که اختصاص دارند برای این کار تمام این خط تقسیم می شود به قسمت های مختلف متعددی و هر قسمتش با آن شرایط و مشخصات فنی به مناقصه داده می شود و این مناقصه البته آزاد خواهد بود و تمام سرمایه دارهای داخلی و خارجی می تواند شرکت بکند مشروط بر اینکه مطابق آن شرایط باشد و تزیین معینی مقاطعه خواهد شد که آنها مستلزم صرفه های زیادی است هم در مخارج و هم در سرعت کار. اینکه فرمودید این لایحه که بنده حالا آورده ام تقدیم کرده ام چرا دو ماهه است برای همین نظر است که ما الا آن مشول هستیم و همان طرز عمل دولتی را داریم جریان میدهم و این عمل تا آخر اردی بهشت است از اول خرداد عمل تشکیلاتی بدست این هیئت داده خواهد شد بنا بر این ناچاریم که این بودجه اش را تفکیک کنیم که آنجا يك طرز عمل دیگری است که يك برآوردهائی خواهد داد برای مخارج آینده که البته اول هم يك برآورد موقتی است برای اینکه کارها وقفه پیدا نکند و شاید تا آخر سال است و در ضمن همین سال برآورد شش ساله را خواهند کرد که آنها البته لوابیحتش به مجلس تقدیم خواهد شد و توضیحاتش هم در موقع خودش عرض خواهد شد فعلاً ما می خواهیم تأمین کنیم جریان عمل را که وقفه پیدا نکند تا آخر اردی بهشت که مدتهاست است و باید در آن تاریخ کارها را تحویل بدهیم به هیئت جدید پس این بودجه ما این اعتبارها دوره عملش تا آخر اردی بهشت است برای از اول خرداد به بعد بنده علیحده لایحه تقدیم خواهم کرد و توضیحاتش را هم عرض خواهم کرد مطابق برآورد موقتی که این هیئت خواهد داد باشش ماهه است یا تا آخر سال و بعد هم برآورد قطعیش را و بودجه و برگرام قطعیش را میدهند و اما تفکیک این

اقدام که فرمودند مثلاً عمل مخارج سبب سازد تفکیک کنیم ساخته آنها کلیتاً یک نوع عملی است که درست است که پیش بینی می شود بر آورد می شود ولی بطور قطع هم نادیدار آخر تفکیکش یک قدری مشکل است بخصوص آن وقت هم که یک بودجه موقتی هم قدیم کردیم لزومی ندارد برای اینکه البته حسابهایش علیحدہ نگاه داشته می شود یا جزئیاتش و بازریب و مفردات مالی و محاسبانی ولی بنظر دولت چندان ضرورتی نداشت که تفکیک کنیم زیرا که تمام اینها از اعتبار راه آهن است و سبب سازد هم به موجب یک قانون علیحدہ و قبلی تصویب شد که از اعتبار انحصار قند و شکر باشد پس چندان ضرورتی ندارد تفکیکش شاید تولید اشکالی هم بکند که محتاج نیست قسمتهای مختلفه هم که عرض کردیم در لایحه چون مخارج خود راه آهن قسمتهای مختلفه دارد یکی مخارج ساختمانی جاری است که عملیات مختلفی آنها هم دارد. خالص ریزی است خالص برداری است. سنگ چینی است. ساختمان بل است. تونل است. تمام این قسمتهای مختلف است و یکی دیگر هم بهره برداری راه آهن است یعنی آن قسمت قطعی که تمام شده آن اداره می شود برای حمل و نقل و نگاهداری می شود آنها هم یک قسمت مخارج راه آهن است که آنها خرجش از اعتبار انحصاری داده می شود و عایداتش هم همان حساب انحصاری ریخته می شود یکی دیگر از قسمتهای مختلفه مخارج مربوطه براه آهن خریدهای است که برای ساختمان راه آهن می شود فرض بفرمایید از قبیل ریل است تراورس است ماشین است. خطد کوویل است از این قبیل مخارج دارد که در نوع خرید است این هم یک قسمتش است بنابر این تصور میکنم که با این توضیحات خاطر آقایان کاملاً متوجه شد.

رئیس - آقای دکتر ملکزاده

دکتر ملکزاده - بنده میخواستم در این جا تذکری بدهم و آن این است که البته راجع به ساختمان راه آهن محتاج بولیم و همه موافقت از بدو تأسیس ساختمان راه آهن در ایران دولت برای ساختمان راه چندین رویه اتخاذ کرده است که پس از اینکه داخل در عمل شده است

منافقانه عملاً معلوم شده است که طرق متخذه چندان برقع مملکت نبوده است و آمده اند یک راه دیگری و یک طریق دیگری در نظر گرفته اند تا اینکه بالاخره در نتیجه تجربیات منظوری که آقای وزیر طرق اظهار فرمودند اخیراً یک طریقه دیگری و وضع دیگری در نظر گرفته شده است امیدواریم که این آخرین امتحان و تجربه باشد که دولت برای ساختمان راه آهن میکند چیزی که بنده میخواهم عرض کنم این است که خط آهن الآن شاید بیش از یک قرن است صد سال است در اغلب ممالک تمدنه کشیده شده است و دارای خط آهن هستند و خطوط بسیار زیاد. و در آن جا که هزارها اشخاص عالم تخصص وقتی دارند بالاخره یک رویه خاصی در تمام ممالک از برای ساختمان راه آهن اتخاذ شده است و آن این است که هیچوقت آنچه شنیده ایم کمتر شنیده شده است که دولت خودشان اقدام ساختمان راه آهن بکنند شخصاً. یک کمپانیهای تخصص و مخصوصی هستند که وقتی یک دولت میخواهد خط آهن بکشد به آنها مراجعه میدهد و البته مطالعه میکند و هر کدام از آنها را که به منافع آن دولت باشد قبول میکند. تصدیق بفرمایید یک مملکتی که هیچگونه این تجربیات را نداشته است و علاوه آن متخصصین و آن مظاهر را نداشته آیا حتماً مطابق با عقل و انصاف بوده است که ما راپم و متکی به آن علوم و متکی به آن تجربیات دول تنویم و راپم خودمان هر چهار روزی بر گرام خاصی برای ساختمان راه آهن اتخاذ کنیم بعد راپم و بگویم آن رویه منافقانه منتج به نتیجه نشده و مجبوریم طریقه دیگری را اتخاذ کنیم که بدون تردید از این امتحاناتی که تا بحال بعمل آمده است بطوریکه یکی از مصلحتین بخود بنده میگفت چندین کشور خسارت بدولت و به مملکت وارد شده است البته در اینجا در مقام این بنشینم که خیلی وارد مقید بشویم در آنچه که گذشته است ولی البته برای آنچه من قوی دارم بدقت و کاردانی آقای وزیر طرق امیدوارم که این امتحان آخرین تجربه باشد و دیگر محتاج تنویم که چندی دیگر دولت لایحه بیاورد که یک طریق دیگری در نظر گرفته است و بالاخره بگوید طریقی گذشته خوب نبوده است یا بقدرها مقید

نموده است و نتیجتاً نتیجه اینهاست. این چیزی بود که بنده میخواستم عرض کنم.

وزیر طرق - آقای دکتر ملکزاده بیانی که فرمودند بیشتر راجع به گذشته بود و ضمناً طوری بیان کردند مثل اینکه کاری که در گذشته شده است تصدیق شده است و حال آنکه اینطور نیست هر کاری که شده است و میزان کاری که گذشته است بنده در ضمن عرضم توضیح دادم حالا ترتیبی را که اتخاذ کردیم برای این است که کارهای آن زودتر تمام شود و حتی الامکان با صرفه تر انجام شود پس در واقع بیان ایشان که گفتند خورد دولت مباشر و تصدی ساختمان نباید باشد این در واقع همان عین عملی است که حالا دولت میکند و بنده هم توضیحاتش را عرض کردم و در این باب هیچ اختلاف نظری نبوده است بجهت اینکه بنده عرض کردم این عمل ساختمانها چیزی است که اختصاص دارد باشخاص فنی و مهندسی که برای اینکار حاضر شده اند و می توانند بجهت بگیرند که هم در مدت کمتر و هم با خرج کمتر و با صرفه تر با تمام برساند دولت هم حالا در ضمن اینکه عملیات ساختمان راه آهن خودش را انجام میدهد خواسته است که از این وسائل استفاده کند برای تسریع و تسهیل کار

رئیس - آقای طهرانی

طهرانی - عرضی ندارم

رئیس - آقای کاشف

کاشف - موضوعی را که بنده میخواستم خدمت آقایان تذکر بدهم اگر چه آقا فرمودند که قراردادی که قبلاً در نظر است بسته شود با آن که باقی بماند خود آمد به مجلس و مذاکره خواهد شد ولی برای اینکه آن قراردادی را که میخواهند منعقد کنند کاملاً بصره مملکت باشد به عقیده بنده دو موضوع اساسی را باید در نظر بگیرند البته مسلم است که خط آهن مخدوماً برای مملکت ما از لوازم اولیه است و بدون خط آهن هر قدر هم ماشینه زیاد داشته باشیم و اتومبیل زیاد داشته باشیم نقلی تواند قائم مقام خط آهن باشد و خیلی اجناس صادراتی داریم که همیشه از اروپا از امریکا میخواهند و از منافقانه بواسطه زیادی قیمت حمل و نقل و کرایه مقرون بصرفه نیست. دو موضوع را که بنده میخواستم

عرض کنم یکی موضوع عوض است که باید در آراء لوازم راه آهن بدهیم و یکی هم ترتیب خرید البته اگر بنا شود در مقابل وسائل خط آهن که شاید در حدود صد و پنجاه میلیون تومان می شود پول بدهیم این برای ما فوق العاده مشکل است برای اینکه گرما در مقابل جنس بدهیم هر جنسی بدهیم بهر آبتی بدهیم بالاخره توانایش را داریم ولی اگر بخواهیم پول بدهیم تصدیق بفرمایید که ما در این بحران عمومی دچار یک بحران مشکلی خواهیم شد باید این مطالب در نظر دولت باشد که در مقابل این اجناس یک اجناس دیگری بدهیم و لولایک تمام آن مبالغ باشد اتلاً حداقلی حداکثر آن جنس باشد و این البته برای ما خیلی مفید است موضوع دیگر راجع بخرید وسائل خط آهن است بن ترتیب مناقصه البته خیلی اصل صحیحی است موضوع خط آهن به ما شین آلات با کارخانه موضوع خرید کاغذ و پاکت نیست این است که در این قسمت باید ترتیب خاصی در نظر گرفته شود فرض بفرمایید که برای خریدن ریل یک مناقصه بگذاریم که هر کیومتر ریل یا هر پنج کیومتر از یک کارخانه خریده شود بالاخره این چندور خط آهنی می شود البته تصدیق بفرمایید که هر کارخانه ساختمانش یک ترتیب خاصی دارد هر ساختمان ریل یک ترتیب خاصی دارد هر ساختمان لکوموتیف یک ترتیب خاصی دارد که غالباً با هم متحدالشکل نیست و برای ما لازم است که حتی المقدور متحدالشکل و ساختمانش متحد باشد فرض بفرمایید اگر بنا شد از نقطه نظر مناقصه چندین رقم لکوموتیف داشته باشیم هر کدام لکوموتیف ساختمان خاصی دارد مکانیسم خاصی دارد لوازم بدکی خاصی دارد و برای هر کیومتر ماشینهای خاصی باید داشته باشیم و این دو موضوع عرض بنده اصولاً راجع باین لایحه نیست ولی خواستم عرض کنم که این دو اصل را باید دولت در نظر بگیرد که خیلی برای ما اهمیت دارد یکی موضوع عوضی است که باید بدهیم در مقابل مصالح خط آهن یکی هم موضوع مناقصه البته در مناقصه این نکات باید رعایت شود که بگویند با فلان مارک با فلان رقم لو کوموتیف یا فلان جور ریل باید در قسمت ساختمان

مسواری باشد این برای ما فوق العاده اهمیت دارد.
 وزیر طرق - از بیانات آقای کاشف بنده يك قسمتی را ملتفت شدم ولی يك قسمت دیگرش را باید اعتراف کنم که ملتفت نشدم. قسمتی را که ملتفت شدم عبارت از این است که ما حتی الامکان سعی کنیم عوض خریدهای که از خارجه می کنیم از مصالح و لوازم راه آهن مال التجاره بدهیم این خیلی نظر صحیحی است و ما هم سعی داریم که حتی الامکان اینطور بشود ولی بنده نمیتوانم قول بدهم که تمامش را بتوانیم ابتکار را بکنیم برای اینکه ما يك وقتی محتاج هستیم و اگر اول کوه و تیف بخریم و يك قراردادی داریم با يك کپانی که در عوض مال التجاره ببرد و البته آن فرار را حفظ میکنیم و شاید توسعه بدهیم ولی يك نوع مصالحی لازم داریم که از يك کسی باید بخریم که آن اجناس را نمیخورد چاره نداریم جز اینکه پول بدهیم بجهت اینکه يك اصل مهمتر این است که راه آهن تمام شود و معطل نشویم ولی نظر دولت این است و بنده هم عرض کردم در اینجا که حتی الامکان سعی میکنیم هم از حیث اسعار و هم از حیث پول نقد که بدهیم و حتی الامکان با مال التجاره صادراتی مان عوض بشود ولی راجع به مناقصه چون درست ملتفت نشدم این است که جوابش را نمی توانم صحیحاً عرض کنم تصور میکنم آنچه ایشان در نظر دارند این است که خیال میکنند وقتی ما بکنیم مناقصه مقصودمان این است که هر جزء از چیزی را ممکن است مختلف بخریم همچو چیزی نیست فرض بفرمائید ما می خواهیم رابل بخریم چنانچه خریدیم ۶۰۰ کیلومتر ریل برای شمال و جنوب خریدیم که زودتر حاضر بشود و کارهایی زودتر تمام شود برای اینکه ریل گذاری کردن و آمدن چار خیلی کارهای ساختمانی را سهل میکند البته این را با مناقصه گذاشتیم وقت کردیم مشخصات و اینها معین شد بالاخره از يك جا خریدیم و اینرا تقسیم نکردیم که هر تیکه ریلش را از يك جایی بخریم چند صد کیلومتر ریل را ما از چند جا بخریم ممکن است این کار را بکنیم ولی در مناقصه همیشه مشخصات واحد معین میشود. عرضش اینقدر طولانی شد در آن وقت اولادش این قدر فطرتش این

قدر و ورزش این قدر آموخت کرده تا کارخانه هم بسازند و بچورند که يك نواخت بسازند همین طور است و اگر نه همینطور است لو کوه و تیف و همینطور است سایر مناقصه های ساختمانی مثلاً راه را قطعه قطعه میکنیم اء-الان مناقصه میدهم بیکرانی فلان قدر باید خاک ریزی شود این خاک ریزی از قرار هر متر مکعب چندر سنگ ریزی باید بشود و بچه شکل ساختمان بشود فرض بفرمائید پول باید ساخته شود پول از سنگ است یا از آجر است یا از بتون است یا از آهن است اینها تمام نوع مشخصاتش همین می شود و اعلان می شود و آنوقت اگر در نظر هم با هم شریک بشوند و کار کنند يك جور کار میکنند بنابراین در باب مناقصه يك همچو نگرانی ها می نباید باشد.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - کار زیادی نداریم. آقای دشتی

دشتم - بنده با اصل لایحه مخالفتی ندارم فقط چند سؤال است میخواستم از آقای وزیر طرق بکنم: و با اطلاعی که باحوال آقای منصور دارم امیدوار هستم که مثل بعضی از همکارانشان جوابهای مهم و سر بهوا ندهند. اگر بخاطر آقایان باشد پارسال در وسط های زمستان مثلاً ذغال يك قدری مشکل شد و بنده هم در این جا راجع به ذغال مذاکره کردم و در يك جلسه بعد آقای فرخ رئیس اداره صنعت آمدند این جا و يك توضیحاتی دادند در ضمن توضیحاتی که راجع به ذغال سنگ دادند گفتند يك علت اینکه ذغال کمیاب شده این است که ما شش هزار خروار ذغال سنگ باصفهان فرستاده ایم بنده بعد از دو سه ماه از هند از اصفهان میرقم بیوشهر با آقای جلالی که حاکم اصفهان بود صحبت می کردیم گفتند که کارخانهای این جا کارخانه برق است و گفتند که ما برای نمونه سه خروار ذغال سنگ از طهران خواستیم و بعد هم دیدیم که صرف نمی کنند و نخواستیم و این جا در مجلس در يك جای رسمی گفتند ما شش هزار خروار ذغال سنگ دادیم. بربروز در مقابل آقای مؤید احمدی که گفتند مشخص وقتیه بروس درخت پسته درخت کلابی را معاینه کرده گفتند خبر همچو چیزی نیست مقصود این است که بعضی از

نمایندگان دولت حقیقتاً همچو تصور می کنند که ما با ایشان اشاجره می کنیم در صورتیکه غرض این است که مطالب آنها برسد و حقیقتاً اگر چیزهایی را نمیدانند بگویند ما نمی دانیم و اگر يك چیزی بد شده است خوش می گیم ما که مقصودمان مناقصه نیست مثل این است که به امور دولت بگویم حالا ساعت يك و ربع قبل از ظهر است او بگوید خبر پنج بعد از ظهر است حالا البته پارادنی که به آقای منصور دارم و با اطلاعی که بسوابق فکری و اخلاقی ایشان دارم امیدوارم که اگر اطلاعاتی در این باب دارند بدجلس بدهند و الا بعداً این اطلاعات را تحصیل کند و سؤال دیگر اینکه مسئله ساختمان راه آهن و مخارجی که در این راه می شود بقرینه بنده مثل يك معنایی شده است باین معنی که شما از فرد فرد آقایان و کلاء پرسید که تا بحال چند مخارج راه آهن شده است کدام می گیم هیچکس نداند و بنده در موقتی که لایحه بودجه در سال گذشته مطرح بود در همین مجلس مذاکره کردم که خوبت وزارت مالیه بودجه طرق راه هم پنی بودجه ساختمانی و راه آهن را هم نوی بودجه باورد پنی تمام عوایدی که از محل قد و شکر و مالیات راه حاصل می شود اینها را جزو عایدات عمومی مملکت باورند و در مقابلش هم مخارجش را جزو مخارج مملکتی باورند برای اینکه آقایان میدانند که اصلاً علت غائی وجود مجلس و تشکیلات پارلمانی نظارت در خرج است تمام مسئله این است نظارت در خرج و نظارت در عایدات عمومی و بنابر این تمام مخارج و تمام عواید دولتی که دولت تحصیل میکند باید در بودجه گذاشته شود. پدم می آید آن روز آقای وزیر مالیه گفتند مخارجی که برای راه آهن می شود و برای راه سازی می شود مطابق قانون مخصوصی است و عوایدش هم مطابق قانون مخصوصی اخذ و مصرف می شود بنده عرض می کنم تمام مالیاتهایی که در این مملکت گرفته میشود مطابق يك قانونی است شما امروز مالیاتی ندارید که مطابق قانون گرفته نشود فرض کنید عایدات قد و شکر شش میلیون است در قلم عایدات بودجه منویسید شش میلیون این عایدات آنوقت در مخارج هم بنویسید شش میلیون برای مخارج راه آهن و بنده نمی دانم دولت چه

امری دارد که نه عایدات قد و شکر و چای و نه عایدات راه سازی را هیچکدام در بودجه نمی آورد مخارجش را هم نمی آورد بنده عقیده ام این است که آقای وزیر طرق توضیح بدهد علت اینکه دولت این را در بودجه نمی آورد چیست؟ يك سؤال دیگر هم راجع باین مسئله است که چون تا بحال وزارت طرق هیچ وجه اطلاعاتی در خصوص راه آهن منتشر نکرده است و تمام افراد نمایندگان کلاً از این مسئله بی اطلاع هستند این است که این را باحالا بگویند یا اگر بی اطلاع هستند در دو سه جلسه دیگر بطور مفصل و مشروح این مسئله را برض مجلس برسانند که تا بحال از ولی که قانون انحصار قد و شکر وضع شده است چندر پول جمع شده است پنی چندر عایدی دولت شده است و از وقتی که خط آهن ساخته شده است چندر خرج شده است چندر خرج ساختمانی شده است چندر خرید کرده اند و چندر به بندین پول داده شده است این را بطور مفصل بفرمائید که معلوم شود. این را هم عرض کنم راجع باین کتراتی که اخیراً کرده اند باین هیئت مهندسین و در حقیقت اداره راه آهن را باید واگذار کرده اند که ساختمانها خود دولت بکند خرید راهم خود دولت بکند فقط آنها مهندس بدهند و نظارت در کار راه آهن بکنند این را از قری که بنده در روزنامه ها خواندم در هر متری ۵ دلار یا ۶ دلار و نیم باید داده شود که این می شود سیزده میلیون و کسری از شمال بجنوب است در این باب هیچ معلوم نیست که آیا این می دزد یا نمی دزد. چون ما نمی دانیم که خرج داده راه آهن در این چندسال چندر است نسبت باین ۶۶۰ کیلومتری که کشیده شده است. خرج راه آهن چندر شده است خرجی که ایشان میفرمایند بقرینه است مقایسه کنیم. پس اگر وزارت طرق يك صورت مفصلی از عواید دولت از بود قانون انحصار قد و شکر و همچنین صورت مفصلی از مخارج ساختمانی خط آهن از اول باورند اسباب تشکر خواهد بود وزیر طرق - قسمت اول سؤال را که فرمودند تا بحال عایدات خداسی چرا وزارت طرق جزو بودجه باورده است و سابقاً آقای وزیر مالیه آنطور توضیح دادند

بند تصور میکنم که همان نظر بوده است و الا هیچ نظر دیگری نبوده و همانطور که فرمودید خیلی آسان است و هیچ اشکالی ندارد که نوشته شود عایدات انحصاری بری ۱۳۱۲ و علت اینکه باورده اند جزو بودجه این نظر است که مجلس محل خرج را معین کرده است. محل خرج را که اساساً مجلس تعیین کرده است بهایش چه می شود جزئیات خرج باقی میماند که آن را خود دولت معین میکند پس بودجه دارد تا اینکه تصور بفرمایند بودجه ندارد منتهی اساس خرج را مجلس تصویب فرمودند و جزئیاتش را هم دولت معین میکند و همه مال هم همینطور عمل می شود و اگر هم فرضاً در آنجا آن شکل نبود هیچ اشکالی ندارد و نظر دیگری نیست مثل اینکه الآن بودجه جزئی طرفدار داریم و اگر در عمل هم در آنجا آنطور که فرمودید بشود اشکالی ندارد. راجع به میزان عایدات انحصار نقد و شکر زاول تا محل و مخارجی که تاکنون شده است البته حالا بنده نمی توانم عرض کنم ولی بنده - می دارم که زودتر این قسمت را با اطلاع آقایان برسانم و کلاً هم تصدیق دارم که باید با اطلاع آقایان برسد. راجع بحق الزحمه باین کمپانی هم همانطور که فرمودند این همی است که با آنها قراردادیم برای ساختمان راه آهن همی است که تشکیلات ساختمانی را اداره میکند و مخدوم استنبخواهم که خودش ساختمان کننده باشد برای اینکه مصلحت نیست ما خواستیم که ناظر و اداره کننده غیر ساختمان کننده باشد برای اینکه سابق تجاربی شد و دیده شد که آن طور صلاح نیست بنابراین بجای این ادارات ساختمانی که داریم يك ميزانهای که خرجش شده و بعد معین میکنیم و هر فرض برسانیم ولی اجمالش را حالا میتوانم عرض کنم که چه میکنیم بجای نام آنها آمده ایم و يك هیت آماده را آورده ایم که خودمان گرفتاری - استخدام بندس و اضافه حقوق دادن و خرج راه آهن دادن و تمام این چیزهایی که لازمه اداره است و میدانید اینها را بکلی خارج کردیم و گفتیم که لازم نیست و در مقابل تمام این چیزیکه برای این تشکیلات بود از تشکیلات اداری و فنی و مهندسی و متخصصینی که برای این کار لازم داریم تمام را کنار گذاشتیم و دولت از این بابت مخارجی نمیکند و

فقط خرج ما اداره مرکزی است برای اجرای این قرارداد و البته در موقعیکه مذاکره میکردیم برای تعیین حق الزحمه دقت کردیم حالا چه جور عمل میکنیم و در سابق چه جور شده است و این ترتیبی که قرار میدهم می توانم عرض کنم که پانصد پانصد با صرفه است بنابراین ما هم از حیث خرج صرفه داریم هم از حیث خوبی و پیشرفت و کیفیت کار و بدهم که صورت جزء عایدات و مخارج نهمند ملاحظه خواهد فرمود و معلوم می شود. جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - به بنده بعضی از آقایان تذکر میدهند که میل دارند حرفشان را زده باشند و از طرفی هم تذکر پلاوه میدهم که همین يك مورد را کار داریم (مسئول است) آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - يك تذکری آقای دشتی دادند در جواب هالی که آقایان وزراء میدهند بنده چونکه یادم آمد که اجازه میخواهم اینها را مقدمتاً عرض کنم بعد عرض خودم را بکنم در سئوالی که بنده کردم راجع به امور دفع آقای که به رفسنجان رفته بود در جواب دادند یکی اینکه آقای قهی زاده فرمودند که ما نور دفع آفات رفسنجان میخواستید بفرستید بار پس باشد. بنده يك نای یادم آمد که يك کسی از دکان تالوای نان خرید دیده داخل نان مگس است برد پیش ناوا گفت این چه نان است گفتم میخواستی نوبی نان صد دیناری اسپ عربی باشد (خنده نمایندگان) یکی هم اینکه آقای فرخ تکذیبی کردند و حال آنکه بنده نوشتم به آقای فرخ که ام ما نور و قهشی هم که الآن در رفسنجان است کیست و آن کسی هم که بنده گفت الآن در مجلس است و جزو تماشاچی ها است (خنده نمایندگان) و مذاکرات ایشان تکذیب کردند. عرض کنم يك موضوع دیگر هم راجع باوقاف بنده مذاکره کردم که این بولی که از مردم میگیرند جزو چه بولی است و برای چیست! لکن امروز در روزنامه دیدم آقای وزیر معارف متحدالمالی داده اند با ادارات معارف و اوقاف که بولهای که میگیرند با جزو جهش فرستند تصور کردند بنده در جزو جهش حرف دارم بنده میگویم بچه قانون

میگیرید شما بول مطابق اصل قانون اساسی دیناری از احدی نمیتوان گرفت مگر بموجب مجلس شورای ملی بنده میگویم شما بچه قانون از اوقاف بول میگیرید جواب میدهند حساب جمع و خرجش را بهینند يك قدری خوبت اینها را رعایت کنید ما میگویم قانون اوقاف را باورید ما رأی میدهم ولی بدون تصویب مجلس شما حق ندارید از مردم بول بگیرید راجع باین لایحه عرض کنم که فرمایشاتی که آقایان کردند راجع براه آهن بود و این سه میلیون برای دو کار است یکی برای راه آهن دیگری برای سیمان سازی است خوبت يك توضیحاتی راجع باین کارخانه بدهند موضوع دومی که میخواستم عرض کنم این بود که در اثر قانون انحصار تجارت صادرات و واردات ما تعادل پیدا کرده آیا حالا این لطفه به آن قانون نمیزند یعنی واردات ما از خارج زیاده از صادراتمان نخواهد شد و آن تعادل بهم نمیخورد چون يك بولهای باید برود بخارج برای خرید لوازم راه آهن و این بولی است که از مملکت خارج می شود آیا برای این فکری کرده اید (رخسما - جزو کتتران نیست) اگر نیست بنده عرضی ندارم لیکن در واقع يك بولی است مبرود بخارج

دکتر طاهری (مخبر کب - بون بودجه) - این موضوع اساسی که فرمودند راجع به تعادل واردات و صادرات اگر نظر آقای باشد در قانون انحصار تجارت خارجی که اخیراً اصلاح شد یکی از نکاتی که ملحوظ شد در مقابل صدور اجناس هر صدی بود و پنج تصدیق صدور میدهند در هر صدی پنج در آنجا کسر میگذارند و این برای این است که در واقع خمس باشد برای اینکه در يك واردات علیحده موازنه را بهم نزنند و جریان کد این يك راه. اما موضوع کارخانه سیمان چندین قانون برایش گذشت (مؤید احمدی - بیجا ش چه شده عملش چه شده) عملش را مسئولند کارخانه اش ساختمانش را مسئولند ماشین آلاتش هم وارد شده و اخیراً کار گذاشته شده و بطوریکه اطلاع داده اند تا اول با باز شروع بکار و

دادن محصول میکند و روزانه هم صدتن محصول سیمان میدهد بنابراین دیگر بقیده بنده اشکالی نیست.

رئیس - آقای مرآت

مرآت - بنده يك عرض منصلی نداشتم چون این جا گفته که در نظر گرفته شده که راه آهن در مدت شش سال تمام شود فقط خواستم از آقای منصور سؤال کنم که آیا عایدات انحصاری که هست در طرف شش سال تکافو میکند پانه چون گفته شد که در موضوع راه آهن ضمیمی اتخاذ فرموده اند که در طرف شش سال تمام شود خواستم از آقای منصور سؤال کنم که آیا عایدات انحصار نقد و شکر و کبریت و اینها (یکی از نمایندگان کبریت نیست) تکافو میکند پانه!

وزیر طرق - این را حالا بنده بطور قطع نمی توانم جواب بدهم برای اینکه منتظر هستیم این ترتیب ساختمانی بر آورد کار را بدون بدهد و معام دقت میکنیم مطالعه میکنیم و بدهم که میزان تحقیق مخارج بدست می آید با میزان تخمین بدست می آید آنوقت می توانم جواب بدهم ولی در حال این مخارج لازم را ما خواهیم کرد برای اینکه در مدت شش سال تمام شود ولی حالا که جواب آقا را عرض کردم بیکه موضوع هم آقای مؤید احمدی فرمودند راجع بکارخانه سیمان که خواستند بدانند در چه حال است جواباً عرض میکنم کارخانه سیمان در حال ساختمان است در کارش هم تسریع می شود برای اینکه ما احتیاج زیادی داریم به سیمان و برای کارهای ساختمانی و بنده تصور میکنم و امیدوارم که تا آخر پاییز محصول این کارخانه بدست آید جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقای طهرانی

طهرانی - بنده از آقای وزیر طرق - سؤال داشتم آن این است که قراردادی که در روزنامه بود از روی دو دلار بود خواستم بهینم تعیین این که هر کیلو متری پنج هزار دو دلار باشد از برای قسمت های ساختمانی این از روی دو دلار است یا از روی واحد طلا است و آیا وقتی که در دو دلار ترقی و تزیلی حاصل می شود آیا باز دو دلار خواهد بود یا دبه میکنند چون در صورت

حالا اسباب ضرر ما بوده و بفتح آنها میدادند بنی اگر
دولار ترقی میکرد که هیچ واگر تزل میکرد کسرش
را میکردند حالا خواستیم بهینم این قسمت در دولار
پیش بینی شده پاروی اسعار خارجی که بتلا باشد همین
شده است.

(وزیر طرقي) - اولاً مقصودمان حق الزحمه و این ها
است حق الزحمه تمام دولار نیست نصف به دولار است
و نصف به ریال و اگر دولار ترقی یا تزل عادی پیدا
کند آن اهمیت ندارد و حساب نمی شود مگر اینکه
صورت دیگری پیدا کند البته آنوقت آنها باید حشاشان را
بگیرند و این پلک پیش بینی هالی است که شده است و
میزان حتی که دولت میدهد نصف به ریال و نصف به
دولار است

رئیس - رأی میگیریم بماده واحده با ورقه آفایان
موافقین ورقه سفید خواهند داد.
(اخذوشماره آراء بمصل آمده ۹۷ ورقه - بعد تعداد شد)
رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۱۰۷ نفر -
با کثرت ۹۷ رأی تصویب شد

۲ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه |
رئیس - دیگر چیزی در دستور نداریم لایحه منعم
بودجه هم در کمیسیون است و خیال میکنم که یکی
در روز وقت میخواهد که آمده باشد و بعلاوه نگرانی
نداریم و اگر کار فوری پیدا کردیم مجلس را اطلاع میدهیم
جلسه آینده یکشنبه ۱۰ اردیبهشت سه ساعت قبل از
ظهر دستور لایحه منعم بودجه
(مجلس سه ربع قبل از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت سی میلیون ریال بابت مخارج دو ماهه فروردین و اردیبهشت ۱۳۱۲ برامراه آهن و سیمان سازی
ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است برای مخارج دو ماهه فروردین و اردیبهشت ۱۳۱۲ تسهیلات مختلفه
راه آهن و مخارج یکساله ۱۳۱۲ کارخانه سیمان سازی مبلغ سی میلیون ریال از محل عایدات انحصار نقد و شکر
و جای بوذارت طرق و شوارع پرداخت و احتساب نماید
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه پنجم اردی بهشت ماه یکهزار و سیصد و دوازده شمسی تصویب
مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

اسامی رای دهندگان - آفان - فروزی - اورنگ - باستانی - طالبان خان - منعم - سنگ - اوردی - مجد شبانی
میرزا احمدخان وکیل - اسکندی - کازرونیان - قیوانی - نوبخت - ارگنی - تاج الاسلامی - اقیان - هزادجریس - میرزا یونس
دکتر امیر اعلم - حاج تقی آقا و هانزاده - آقا رضا مهدوی - دکتر انعم - دکتر بهرامی - کازرونی - طباطبائی دبا - طهرانی
سلطانی شیخ الاسلامی - مولوی - نیکبورد - اعتبار - دهستانی - بختیار - احمد - منعم - عراقی - فوری - بهبهانی - ناصری
فتوحی - ملت مدنی - محیط - رحمانا - امیر ابراهیمی - لاریجانی - کفائی - جرجانی - مرآت اطلاعاتی - شویخی - علوی
دکتر احتشام - مسعودی خراسانی - دکتر سیمی - دادور - حتملی میرزا دولتنامی - مغیر فرزند - احمدی - میرزائی - سید کاظم زدی
نواب زدی - مؤید قوامی - دکتر قزل ایغ - بیات ماکو - دکتر ملکزاده - امامی - درانی - ملک زاده آملی - خواجهوی - وهیری
میرزا علیخان وکیلی - علوی سزواری - نازی - ارباب کبشرو شاهرخ - هدایت - دکتر لادن - دکتر ضیاء - میرزا موسی خان مرآت
پیرنیا - منصف - اعظم زنگنه - حبیبی - حزنهانی - بنکدار - مؤید احمدی - صدیقی - مسعودتائی - پنهانی - یارسانا - کاشف
مزدنی - شیرازی - شاهرودی - مقس - سهرابخان ساکبانی - تربیت - افدر - معین آقامهدوی - دکتر طهری - دکتر سنگ